

УДК 340.69:351.713

Трубіна М.В.

к.ю.н., провідний науковий співробітник

Єфіменко Л.Л.

к.ю.н., старший науковий співробітник

Науково-дослідного інституту фіскальної політики

Університету ДФС України

м. Ірпінь, Україна

ПРАВОВИЙ СТАТУС ЕКСПЕРТА У ПРОВАДЖЕННІ У СПРАВАХ ПРО ПОРУШЕННЯ МИТНОГО КОНТРОЛЮ

Перетворення митної політики у дієвий механізм захисту економічних інтересів держави неминує вимагати створення таких саме ефективних інструментів належного рівня контролю. Важливим засобом забезпечення митної політики держави залишається здійснення митними органами комплексу заходів, спрямованих на своєчасне виявлення порушень митного законодавства України та виконання міжнародних зобов'язань у цій сфері.

За таких обставин відкриття провадження у справах про порушення митних правил слід розглядати саме в контексті позитивного результату митного контролю уповноваженими посадовими особами митних органів [1].

Аналізуючи практику сьогодення потрібно відзначити, що з'ясування правового статусу експерта залишається питанням, яке є врегульовано у законодавстві на досить низькому рівні, що створює умови для зловживання експертами своїми правами як під час проведення експертиз, так і в ході виготовлення висновків за їхніми результатами. Особливу увагу потрібно звернути на те, що участь експерта у розгляді конкретної справи про порушення митних правил зумовлена об'єктивними передумовами і ґрунтується на точному дотриманні принципів провадження.

У зв'язку з цим цілком логічним є врегулювання відповідного питання Митним кодексом України № 4495-VI від 13.03.2012 (далі-МК України), де зазначається, що у разі, коли виникає потреба у спеціальних знаннях, органи ДФС України у провадженні якої знаходиться справа про порушення митних правил, призначає експертизу.

Так, ст. 384 Кримінального кодексу України від № 2341-III від 05.04.2001, передбачає відповідальність експерта за свідомо неправдивий висновок тільки під час провадження досудового розслідування. Однак, до адміністративної відповідальності експерта можливо притягнути тільки у разі його злісного ухилення від явки в суд, що передбачено п. 2 ст. 185-3 Кодексу України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X. Знову ж таки відсутньою є адміністративна відповідальність за недбале чи умисно неналежне проведення експертизи та виготовлення висновку. З огляду на це вважаємо, що

таке правове регулювання кваліфікаційних обов'язків експерта не може сприяти ефективній його участі в провадженні у справах про порушення митних правил та надання в результаті цього якісного висновку.

Як зазначає С. А. Дуженко крім цього, законодавець виявляє певну недалекоглядність у питанні визначення відповідальності експерта. Така позиція зумовлена тим, що розгляд справ про порушення митних правил, крім суду (судді), також здійснюють ще й органи доходів і зборів, що визначено ч. 1 ст. 522 МК України. Однак експерт взагалі не несе відповідальності у разі його злісного ухилення від явки до посадової особи, яка вирішує справу по суті [2].

На думку Д.В.Приймаченка, визначаючи процесуальний статус експерта, потрібно було б законодавчо закріпити його обов'язок з'явитися за викликом органу (посадової особи), у провадженні якої перебуває справа, а також надати йому право ставити особі, котра притягається до відповідальності, свідкам запитання, що стосуються предмета експертизи, і бути присутнім під розгляду справи [3].

На нашу думку, тільки за наявності чіткого припису встановлення адміністративної відповідальності експерта можливо забезпечити в повному обсязі ефективну його участь у справі. Тому доцільно встановити адміністративну відповідальність до експертів, що надали завідомо неправдивий висновок, так як саме це може вплинути на подальший процес у справі про порушення митних правил та ефективному і своєчасному проведенню посадовою особою органів ДФС України провадження у справах про порушення митних правил і їх розгляду.

Зокрема, ст. 273 Кодексу України про адміністративні правопорушення передбачає, що експерт повинен дати об'єктивний висновок на запитання, що перед ним поставлені. У зв'язку з таким положенням у нормативній базі спостерігається відомчий підхід до структури і змісту відповідального документа, який має вплив на формування висновків про предмет доказування. У даному випадку вважаємо, що логічним є доповнення Глави 69 МК України «Порядок провадження у справах про порушення митних правил», а саме ст. 502 новим підпунктом 3.1. «адміністративна відповідальність експерта за надання завідомо неправдивого висновку» що у в свою чергу надасть можливість більш чітко врегулювати питання правового статусу експерта і тим самим встановити відповідну санкцію за надання завідомо неправдивого висновку.

Список використаних інформаційних джерел

1. Дуженко С. А. Провадження у справах про порушення митних правил: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Нац. юрид. універ. Ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2016, 23 с.

2. Дуженко С.А. Правовий статус експерта у провадженні у справах про порушення митних правил. *Вісник Академії митної служби України*. 2014. № 2. С. 161–166.

3. Приймаченко Д. В. Докази у провадженні у справах про порушення митних правил: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Академія державної податкової служби України. Ірпінь, 2002, 14 с.

УДК 658.336

Чумак Л.Ф.

к.е.н., доцент

*доцент кафедри економіки та організації
діяльності суб'єктів господарювання*

*Українська інженерно-педагогічна академія
м. Харків, Україна*

ПРОБЛЕМИ РЕІНЖИНІРИНГУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Найбільш актуальним питанням для промислових підприємств сьогодні є питання реорганізації на інноваційних засадах, оскільки зменшується кількість інноваційно активних підприємств, гальмується розвиток високотехнологічних галузей промисловості. Це призводить до зниження рівня конкурентоспроможності національної економіки [1]. Проблема реорганізації дуже складна, особливо враховуючи жорсткі умови ринкової конкуренції та вплив інших зовнішніх і внутрішніх факторів. Вирішення її пов'язано з низкою процесів: розробкою інноваційної стратегії реінжинірингу, створенням ефективної системи управління реінжинірингом, формування системи після реінжинірингового управління з метою отримання стійкого економічного розвитку підприємства. Крім того, функціонування сучасних виробничих підприємств в умовах домінування складних технічних систем вимагає використання нелінійного синергетичного підходу, який дозволяє когерентно поєднати перепроєктування технологічних процесів, інноваційно-технічну модернізацію активної частини основних фондів, реконструкцію пасивної частини основних фондів, реорганізацію бізнес-процесів і перевести систему на нову якісну технологічну платформу.

Більшість вчених під реінжинірингом розуміють фундаментальне переосмислення і радикальне перепроєктування ділових процесів для досягнення різких, стрибкоподібних поліпшень сучасних показників діяльності компаній, таких як вартість, якість, сервіс і темпи.

Підприємство, прагнуче вижити або поліпшити своє положення на ринку, повинне постійно удосконалювати технології виробництва, способи організації